

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	5
กรอบความคิดการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2 การดำเนินงานจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา ของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดลำปาง.....	15
ตอนที่ 1 ภูมิหลัง.....	16
ตอนที่ 2 การใช้และการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษา.....	36
ตอนที่ 3 การประเมินประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษา.....	41
บทที่ 3 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	46
ตอนที่ 1 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการศึกษา.....	46
ตอนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินระบบสารสนเทศทางการศึกษา.....	72
ตอนที่ 3 กรอบแนวคิดทฤษฎีในการประเมิน.....	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	85
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	85
กรอบการประเมิน.....	86
การสร้างเกณฑ์การประเมิน.....	88
การสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล.....	90
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	91
การปรับปรุงและจัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลฉบับสมบูรณ์.....	96
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	99
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล.....	99
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
ตอนที่ 1 ข้อมูล และสภาพทั่วไปของสถานศึกษา.....	102
ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการศึกษาโดยรวม ของโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดลำปาง	103
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแปรปรวน ของประสิทธิภาพระบบ สารสนเทศทางการศึกษา และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การดำเนินงานระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีขนาดแตกต่างกันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดลำปาง.....	133
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพ การดำเนินงาน ระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง	141
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	146
สรุปผลการวิจัย.....	146
อภิปรายผลการประเมิน.....	166
ข้อเสนอแนะ.....	178

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	181
ภาคผนวก.....	187
ก. กรอบการประเมินประสิทธิภาพ ระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ด้านปัจจัย (Inputs) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Outputs) และด้านผลกระทบ (Impacts).....	188
ข. รายละเอียดตัวบ่งชี้และประเด็นการประเมิน.....	193
ค. คู่มือการประเมินประสิทธิภาพของระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดลำปาง.....	214
ง. แบบสอบถามเพื่อการประเมินประสิทธิภาพของระบบข้อมูลสารสนเทศทาง การศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา.....	236
จ. แหล่งข้อมูล รายนามผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูลที่ให้ความคิดเห็น ต่อการ พิจารณาเครื่องมือ เกณฑ์การประเมินระบบสารสนเทศทางการศึกษา และ ประชากรผู้ให้ข้อมูลในการประเมินประสิทธิภาพระบบสารสนเทศ ทางการศึกษา.....	258
ฉ. แผนภูมิแสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบข้อมูลสารสนเทศ ทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา.....	263
ประวัติผู้วิจัย.....	269

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 กรอบการประเมินประสิทธิภาพ ระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา.....	86
ตารางที่ 4.2 รายละเอียดตัวชี้วัดการประเมินด้านที่ 1 ด้านปัจจัย.....	92
ตารางที่ 4.3 รายละเอียดตัวชี้วัดการประเมินด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ.....	92
ตารางที่ 4.4 รายละเอียดตัวชี้วัดการประเมินด้านที่ 3 ด้านผลผลิต.....	93
ตารางที่ 4.5 รายละเอียดตัวชี้วัดการประเมินด้านที่ 4 ด้านผลกระทบ.....	93
ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบการปรับรวมตัวชี้วัดการประเมินที่มีความสอดคล้องกัน จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	94
ตารางที่ 4.7 รายละเอียดตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษา ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดลำปาง.....	97
ตารางที่ 5.1 ผลข้อมูลและสภาพทั่วไปในสถานศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	102
ตารางที่ 5.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับคุณภาพผลการประเมิน ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ ทางการศึกษาโดยรวมของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดลำปาง รวมทุกเขตพื้นที่การศึกษา.....	103
ตารางที่ 5.3 ระดับคุณภาพผลการประเมิน ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษา โดยรวมของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดลำปาง แยกตามรายการ องค์ประกอบของด้านปัจจัยและด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ.....	105
ตารางที่ 5.4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับคุณภาพผลการประเมิน ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ ทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ในการเตรียมความพร้อม ของระบบสารสนเทศทางการศึกษา ด้านปัจจัย.....	107
ตารางที่ 5.5 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบระบบสารสนเทศ ทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ในความพร้อมของปัจจัย ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Hardware) ในการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ.....	109
ตารางที่ 5.6 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ ทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ในระดับปฏิบัติการของ ความพร้อมด้านปัจจัย เกี่ยวกับบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่สารสนเทศสถานศึกษา.....	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.7 ความถี่และค่าร้อยละของผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ในระดับปฏิบัติการของความพร้อมด้านปัจจัย เกี่ยวกับโปรแกรม ที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ.....	111
ตารางที่ 5.8 ความถี่และค่าร้อยละของผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ในระดับปฏิบัติการของความพร้อมด้านปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมของบริบท (Context) ต่าง ๆ.....	112
ตารางที่ 5.9 ความถี่และค่าร้อยละของผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ในระดับปฏิบัติการของความพร้อมด้านปัจจัย เกี่ยวกับการจัดเตรียมแหล่งข้อมูลภายในองค์กร หรือสถานศึกษา.....	113
ตารางที่ 5.10 ความถี่และค่าร้อยละของผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ในระดับปฏิบัติการของความพร้อม ด้านปัจจัย เกี่ยวกับการจัดเตรียม แหล่งข้อมูลภายนอกองค์กร หรือสถานศึกษา.....	114
ตารางที่ 5.11 ความถี่และค่าร้อยละของผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ในระดับปฏิบัติการของความพร้อมด้านปัจจัย เกี่ยวกับฐานข้อมูลทางการศึกษา ที่รวบรวมและจัดเก็บเพื่อจัดทำเป็นข้อมูลหลักในการบันทึกในโปรแกรมจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา.....	116
ตารางที่ 5.12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับคุณภาพผลการประเมิน ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านกระบวนการ.....	117
ตารางที่ 5.13 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินในระดับปฏิบัติการ ด้านการวางแผนและการเตรียมความพร้อมในการใช้ระบบสารสนเทศทางการศึกษา ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา.....	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.14 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินด้านการวางแผนและการเตรียมความพร้อมในการใช้ระบบสารสนเทศทางการศึกษา ด้านการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา	119
ตารางที่ 5.15 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินด้านการจัดหน่วยหรือคลังข้อมูลสารสนเทศ ทางการศึกษาของสถานศึกษา	120
ตารางที่ 5.16 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินในด้านการนำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาไปใช้	121
ตารางที่ 5.17 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับคุณภาพผลการประเมิน ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านผลผลิต	123
ตารางที่ 5.18 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินในระดับปฏิบัติการ ด้านจากการใช้ระบบสารสนเทศทางการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหรือผลที่ได้รับ ..	124
ตารางที่ 5.19 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินในระดับปฏิบัติการด้านการใช้ระบบสารสนเทศทางการศึกษา เกี่ยวกับผลที่เกิดภายหลังซึ่งเป็นผลสำเร็จของงาน (Outcomes) อันจะนำไปสู่คุณประโยชน์ที่พึงประสงค์	125
ตารางที่ 5.20 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินในระดับปฏิบัติการด้านการใช้ระบบสารสนเทศทางการศึกษา เกี่ยวกับด้านรูปแบบการนำเสนอหรือการสรุปข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ ๆ	126
ตารางที่ 5.21 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินด้านการใช้ระบบสารสนเทศทางการศึกษา เกี่ยวกับผลที่เกิดภายหลังซึ่งเป็นผลสำเร็จของงาน (Outcomes) ในด้านผลที่เกิดกับการจัดการศึกษาจากระบบสารสนเทศทางการศึกษา	127
ตารางที่ 5.22 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับคุณภาพผลการประเมิน ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดลำปาง ด้านผลกระทบในการใช้ระบบสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นกับบุคคล หน่วยงานองค์กรในสถานศึกษา	129

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.23 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินในระดับปฏิบัติการ ด้านผลที่เกิด การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นแก่ บุคคล หน่วยงาน องค์กร ในทางที่ดีขึ้น จากระบบสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา ในระบบสารสนเทศ ทางการศึกษา.....	130
ตารางที่ 5.24 ความถี่ และค่าร้อยละของผลการประเมินในระดับปฏิบัติการด้านผลกระทบ ในระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในผลที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้าน ผลกระทบในเชิงปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้อง ที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ใน การดำเนินการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา.....	131
ตารางที่ 5.25 การเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิภาพระบบ สารสนเทศทางการศึกษา เพื่อทดสอบค่าความต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ F ด้านปัจจัยหรือปัจจัยป้อน (Inputs) ใน โรงเรียนประถมศึกษา ที่มีขนาด แตกต่างกันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ระหว่างโรงเรียน ที่มีขนาดใหญ่ โรงเรียนที่มีขนาดกลาง และ โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก.....	133
ตารางที่ 5.26 การเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิภาพระบบ สารสนเทศทางการศึกษา เพื่อทดสอบค่าความต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ F ด้านกระบวนการ(Process) ใน โรงเรียนประถมศึกษา ที่มีขนาดแตกต่างกันของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ โรงเรียนที่มีขนาดกลาง และ โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก.....	134
ตารางที่ 5.27 การเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิภาพระบบ สารสนเทศทางการศึกษาเพื่อทดสอบค่าความต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ F ด้านผลผลิต (Outputs) ใน โรงเรียนประถมศึกษา ที่มีขนาดแตกต่างกันของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ โรงเรียนที่มีขนาดกลาง และ โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก.....	135

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.28 การเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิภาพระบบ สารสนเทศทางการศึกษา เพื่อทดสอบค่าความต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ F ด้านผลกระทบ(Impacts) ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีขนาดแตกต่างกัน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดลำปาง ระหว่างโรงเรียนที่มี ขนาดใหญ่ โรงเรียนที่มีขนาดกลาง และ โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก.....	136
ตารางที่ 5.29 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ของประสิทธิภาพระบบ สารสนเทศทางการศึกษา ระหว่างการดำเนินงาน ของ โรงเรียน ในจังหวัดลำปาง โดยการทดสอบ ตามวิธีทดสอบของเซฟเฟ (Scheffe Test) โดยคำนวณ ความแตกต่างเป็นรายคู่ตาม การจำแนกขนาด โรงเรียน ในองค์ประกอบของ ระบบด้านปัจจัย.....	137
ตารางที่ 5.30 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ของประสิทธิภาพระบบ สารสนเทศทางการศึกษา ระหว่างการดำเนินงาน ของ โรงเรียน ในจังหวัดลำปาง โดยการทดสอบ ตามวิธีทดสอบของเซฟเฟ (Scheffe Test) โดยคำนวณความ แตกต่างเป็นรายคู่ตาม การจำแนกขนาด โรงเรียน ในองค์ประกอบของระบบ ด้านกระบวนการ.....	138
ตารางที่ 5.31 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ของประสิทธิภาพระบบ สารสนเทศทางการศึกษา ระหว่างการดำเนินงาน ของ โรงเรียน ในจังหวัดลำปาง โดยการทดสอบ ตามวิธีทดสอบของเซฟเฟ (Scheffe Test) โดยคำนวณความ แตกต่างเป็นรายคู่ตาม การจำแนกขนาด โรงเรียน ในองค์ประกอบของระบบ ด้านผลผลิต.....	139
ตารางที่ 5.32 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ของประสิทธิภาพระบบ สารสนเทศทางการศึกษา ระหว่างการดำเนินงาน ของ โรงเรียน ในจังหวัดลำปาง โดยการทดสอบ ตามวิธีทดสอบของเซฟเฟ (Scheffe Test) โดยคำนวณความ แตกต่างเป็นรายคู่ตาม การจำแนกขนาด โรงเรียน ในองค์ประกอบของระบบ ด้านผลกระทบ.....	140

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.33 การจำแนกความถี่ รายการปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา.....	141
ตารางที่ 5.34 รายการข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยการสังเคราะห์จากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่คล้ายกันและมีความสอดคล้องกัน....	143

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการประเมินเชิงระบบ.....	8
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานของเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง.....	36
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างการบริหารงานด้านระบบสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดลำปาง.....	37
ภาพที่ 2.3 รูปแบบขั้นตอนกระบวนการจัดการสารสนเทศทางการศึกษา.....	38
ภาพที่ 3.1 องค์ประกอบเชิงระบบ.....	52
ภาพที่ 3.2 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศทางการศึกษา.....	53
ภาพที่ 3.3 วงจรการพัฒนาระบบ.....	65
ภาพที่ 3.4 คุณสมบัติหลักที่ดีและมีประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการศึกษา.....	71
ภาพที่ 3.5 กรอบแนวคิดทฤษฎี ในรายละเอียดแต่ละด้านของการประเมินประสิทธิภาพ ในระบบสารสนเทศทางการศึกษา.....	84